

Asia: VN/24355/2024

Luonnos hallituksen esitykseksi nettonollateollisuuden hankkeiden yhteyspisteestä ja strategisten nettonollahankkeiden etusijasta aluehallintoviraston lupakäsittelyssä

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Bioenergia ry kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta hallituksen esitykseksi nettonollateollisuuden hankkeiden yhteyspisteestä ja strategisten nettonollahankkeiden etusijasta aluehallintoviraston lupakäsittelyssä.

Luvitusprosessin sujuvuus, nopeus, prosessin ennakoitavuus sekä viranomaisten ja hakijoiden välinen yhteistyö ovat merkittäviä tekijöitä investointien edistämisessä. Käsittelyjen määräajat ja keskitetty yhteyspiste voivat merkittävästi lyhentää hankkeiden lupaprosessien kestoja ja niihin liittyvää epävarmuutta. On hyvä, ettei asetuksen mahdollistamille määräaikojen pidennykselle ei ole nähty tarvetta. On myös tärkeää varmistaa, että lupaviranomaisella on riittävät resurssit vastata uusiin vaatimuksiin asianmukaisesti.

Strategisten nettonollahankkeiden osalta esityksessä todetaan, että strategisen nettonollahankkeen aseman voisivat saada vain kaikkein merkittävimmät nettonollateollisuuden hankkeet, jotka täyttäisivät asetuksen 13 artiklassa säädetyt kriteerit. Suomessa potentiaalisia strategisten nettonollahankkeiden tyyppejä voidaan esityksen mukaan arvioida olevan ainakin hiilidioksidin talteenotto sekä akkujen ja akkumateriaalien tuotanto. Nämä hanketyypit ovat kuitenkin jo nyt oikeutettuja ympäristönsuojelu- ja vesiasioiden käsittelystä aluehallintovirastossa annetun lain 2 a §:n mukaiseen etusijaan. Lisäksi esityksessä todetaan, että asetuksessa säädettyjen ankarien valintakriteerien vuoksi korkeintaan yksittäisiä hankkeita arvioidaan tulevan Suomeen vuoden 2025 aikana.

Bioenergia ry toteaa, että hiilidioksidin talteenoton lisäksi hiilidioksidin käsittely-, siirto- ja varastointihankkeet sekä biohiilihankkeet ovat Suomen ja EU:n kannalta olennaisia strategisia nettonollahankkeita.

Esityksessä ei ole täysin tunnistettu kaikkia Suomen kannalta olennaisia hankkeita. Bioenergiateknologiahankkeiden voidaan katsoa täyttävän 13 artiklan kriteereistä jopa kaksi kolmesta, kun Artikla 13 kriteereistä on täytyttävä yksi kolmesta vaihtoehdosta. Ensinnäkin

bioenergiateknologiat ja niihin liittyvät hankkeet ovat merkittävässä roolissa EU:n 2030-tavoitteiden saavuttamisessa. Bioenergia kattaa 55 % EU:n uusiutuvan energian tuotannosta ja on täten oleellinen osa ilmasto- ja energiatavoitteiden saavuttamista sekä EU:n vähähiilistymistä 2030 mennessä. Lisäksi bioenergiateknologioissa EU, ja vieläpä erityisesti Suomi, on globaali johtaja. On EU:n ja Suomen resilienssin kannalta olennaista, että näitä teknologioita valmistetaan alueellamme. Suomalaisilla toimijoilla on erittäin merkittävä jalansija markkinalla globaalisti – erityisesti uusiutuviin liikenteen nestemäisten ja kaasumaisten polttoaineiden osaamisessa ja leijupetikattiloissa. Nykytilaa ei tule pitää itsestään selvänä, vaan bioenergiateknologiahankkeet tulee asettaa strategisten nettonollahankkeiden asemaan Suomen kannalta.

Sujuva luvitusprosessi ja viranomaistyö ovat merkittävässä roolissa investointien sijainnin suunnittelussa. On syytä varmistaa, että tästä kokonaisuudesta syntyy Suomelle merkittävä valttikortti kansainvälisesti.

Laurikka Harri
Bioenergia ry